

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LO PRESSUPOST DE LA PAU

o pot negarse á Castelar un gran mérit que l'adorna. Fins los enemichs més encarnissats ab que conta l' eloquènt tribuno, al combàtrel rudament, realisan aquest mérit pél mer fet de combàtrel: lo mérit de Castelar es lo dò de la oportunitat.

Ell coneix com ningú, quan la sahó es oportuna pera sembrar una idea y ferla germinar.

Temps enrera inicià una campanya en pró del sufragi universal. Ningú creya en lo seu restabliment, y menos que ningú en Sagasta y 'ls fusionistas. Y no obstant, los fusionistas y en Sagasta ván restablirlo, y 'l mateix Cánovas l' ha hagut de respectar, sens atrevirse á borrarlo de la llei. Veritat es que ha fet totlo imaginable per desacreditarlo; pero no es menos cert que s' ha desacreditat á sí mateix. Lo sofista Cánovas passará, y 'l sufragi universal será sempre més un' arma pacífica, posada en mans del poble espanyol en defensa de la séva soberania, pera esgrimir-la desde que s' resolgui á fer us d' ella contra 'ls enemichs declarats dels seus drets.

Avuy Castelar surt ab una idea salvadora y patriòtica sintetizada ab lo següent títul: *Lo pressupost de la pau*.

Y aquesta idea germinarà també, perque la sahó es propicia.

¡Qué han dit per oposarse á ella 'ls enemichs personals del gran patriota y 'ls partidaris de que continua 'l desgabell que 'ns acaba de portar á la boca del abisme?

Poca cosa: han dit senzillament que la idea no es nova, que la idea no es de Castelar.

Es veritat: la idea ha nascut en la ment y en lo cor de tota la part sana de la nació. Es la idea dels que truballan, dels que produheixen, dels que contribueixen á las cargas del Estat. Es la idea dels que pagan, y en sa conseqüència, no pot ser del agrado dels que cobran, importantlos dos pitos la ruina de la nació.

Aquesta idea l' havian enmésa milers d' espanyols, centenars de periódichs y fins algúns homes públichs de importància, ans que Castelar la desarrollés en son famós article de *El Globo*.

Lo que hi ha aquí es que, sentintla tothom y escontantla tothom, ningú n' feya cas. Queya l' grà de blat cent y mil vegadas sobre la terra seca y l' grà de blat no germinava. Lo sembra Castelar y i gra de

blat donarà fruyt. Aquest es lo mérit del home insigne á qui tant servey déu la patria espanyola.

* * *

Lo que demana Castelar, lo que Castelar conseguirà á despit de tot, contant ab l' apoyo incontrastable de la opinió pública, es acomodar la vida de la nació á sos naturals recursos, fomentant las fonts de riquesa que avuy estronca la voracitat dels goberns, y acabant de una vegada ab los déficits que se 'ns xulan de viu en viu.

Serà menester tallar per lo sà y s' hi tallarà ab mà implacable. Serà menester introduhir grans rebaixas en lo pressupost de Guerra y Marina, sens olvidar las necessitats de la defensa nacional avuy desatesas ab un exèrcit que casi conta més oficials y jefes que soldats, y ab una Marina que consum la part més sustanciosa del pressupost en la construcció de barcos inservibles y en la concessió de prebendas escandalosas; serà menester esmotxar considerablement lo pressupost del clero, ja que la nació no está en lo cas de anar-se'n al cel en cos y ànima; serà menester castigar lo pressupost de classes passivas, foco de abusos irritants; serà menester regularizar tota l' administració no fentla patrimoni de las banderias que turnan en lo poder, sino de funcionaris aptes, honrats y responsables dels seus actes; serà menester descobrir la riquesa oculta per aliviar á la que paga sumas impossibles.... En una paraula, serà precis estableir tant com lo pressupost de la pau, *lo pressupost de la honradés*.

Pero ¿qui ho ha de fer això? ¿Poden ferho 'ls partits monàrquichs carregats de vícis y de xacras y assediats de compromisos? ¿Poden ferho aquells que han dit sense avergonyirse que *la immoralitat es degudas necessaria pera sostener certas institucions?* ¿Poden aplicar lo remey los que han contribuït més que ningú á la agravació del mal?

Castelar no ho diu, no ho assegura, no mostra sobre aquest particular ni confiança ni desconfiança. Bon patriota com ha sigut sempre, ofereix noble y desinteressadament lo seu apoyo, al partit politich, siga 'l que siga, que á l' obra de la reconstitució nacional, consagri 'ls seus esforços.

Y aquí saltan los enemichs personals del eminent patrici, tirantli en cara no sé quinas faltas de conseqüència. En lloc de veure á Castelar traballant noblement pél bé de la patria, voldrian veurel pessimista, rancuniós, conspirant per aumentar las sévases desditxas.

¡Quànta ceguera!

* * *

Precisament la actitud de Castelar, de qual republicanisme ningú pot duptar sense faltar á la sinceritat y á la justicia, es la més favorable al adveniment de la República. ¿No creu tothom que 'l pressupost de la pau es impossible dintre de la Monarquia? Donchs si 'l pais sustenta aquesta idea salvadora y per ella s' apassiona, jà qui acudirà sino als republicans per realisarla, quan se convenci de que únicament la República pot dur á terme lo pensament qu' entranya?

Hi ha que desenganyar-se. Avants lo sol nom de República espartava á una gran part de la població espanyola. Per ignorància ó per mala fe hi havia qui creya que la República era 'l desgabell y la repartidora. Quan l' establirem en 1873, ens trobarem aislats. Numerosas classes socials ens negaren lo foeh y l' ayqua: feren l' asfixia al entorn nostre y sucumbyren.

Las cosas cambian, y 'l dia que afansém los nostres ideals en la prosperitat de la patria, en lo desahogo de la Hisenda, en lo foment dels interessos materials, en la propagació de la instrucció pública, en la moralitat administrativa, en una paraula: lo dia que se 'ns creguí capassos de establir y sosténir lo pressupost de la pau, aquell dia, la fruya està matura y no haurém de fer més sino estendre la mà y cullirla del àrbre.

Traballém, donchs, ab Castelar perque la idea de República siga consustancial ab la idea de Patria y ab las nocions de formalitat y honradés.

P. K.

ONTRA la idea del pressupost de la pau, en Cánovas ha pronunciat un discurs sustentant la idea de qu' es necessari fortaleixé á Espanya.

Sens dupte per donarli novas forças té ara 'l propòsit de contractar un nou empréstit de 500 milions de pessetas.

Va tant errat de comptes aquest Doctor Manxiula que li ha sortit á la pobra Espanya, que fins s' ha arribat á creure que 'l única manera de reconstituir-la y vigorisarla consisteix en sangrarla á totes horas y omplirli 'l cos de sangoneras.

Ni quan en Mompart, ni quan en Peinador se trebavan en capella y tothom enviava telégrams á Madrid demanant que s' estalviessen dies de dol á la ciutat de Barcelona, la veritat es que 'ls barcelonins no varen saberne prou.

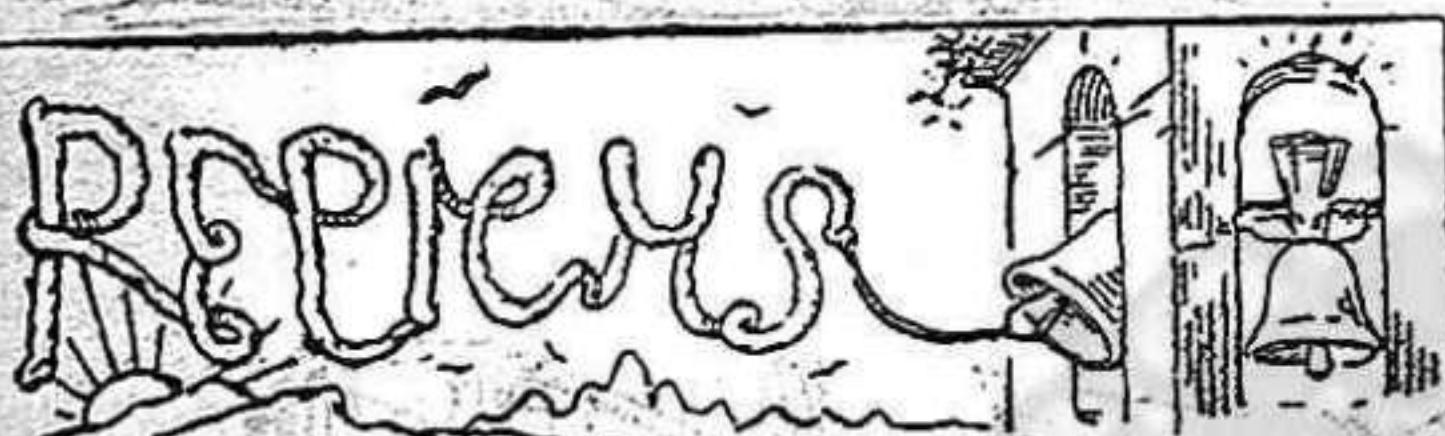
Mirin los de Lleyda y sobre tot mirin los de Zaragoza. Aquests si que n' han sabut. A fi d' evitar que s' alsés lo cadalafch han fet manifestacions ruidosíssimas, han tancat las portes de las botigas, en lloc van trobarse fusters per alsar lo tablado, y al últim quan fins l' ordre públich corria perill, van arribar de Madrid los desitjats indults.

Aprenguin los pobles ab aquests exemples. Las eosas s' han de saber demanar. Avants lo Mónstruo s' encabritava; avuy s' arronsa

felissa la pobra Espanya
com quatre y quatre fan set?
Poch podia pensa'l poble
al reclamá ab trist accent
protecció al simpàtic Mónstruo,
que tan aviat li vingües
lo remey que demanava.
—Que vols? —li ha dit lo govern:
—Sortir d'aquesta miseria?
streuret de sobre aquest pés
de contribucions e impostos
qu'estás traginant fà temps?
Pues ja està arreglat; no ploris.
Perque no t-exclamis més,
ara... comprare à Alemania
setanta cinc mil fusells....
Ab aquesta medicina
totas las llagas que tens
quedarán cicatriscadas;
veurás los teus soldadets
adornats ab armas novas,
tindrás un exèrcit fresh
capas de conquistá'l globo,
tothom te ditá costé,
te'n riurás dels portuguesos
y farás un gran paper....»
Jo no sé si l'senyor Cánovas
se'n està rifant o qué;
pero de tots modos, penso
qu'en l'assumpto dels fusells
ha fet la planxa més grossa
qu'hem vist en los temps presents.
—Qué'n farem d'aquestas armas?
Vaja, digui qué'n farem?
Son per la nostra defensal
—Per la defensa de qué?
Qualsevol se pensaria
que aquí en efecte lliguém
los gossos ab llangeronissas....
Si avuy ja no'ns queda res
que valgu mitja pesseta,
qué diable defensarem?
—Quin servey poden prestarnos
setanta cinc mil fusells?

Senyor Cánovas, repénsish;
escoiti's crits de la gent,
observi la gran carpanta
que fà passá al poble obrer;
miri la horrible miseria
que s'va extenent als seus peus,
y tingui per cosa certa
que en aquest actual moment,
en lloc d'encarranquinarnos
setanta cinc mil fusells,
molt més servey ens farian
setanta cinc mil llanguets.

C. GUMÀ.

A la tenim armada.

Ab motiu de la Memoria sobre la gestió del Ajuntament de Madrid, redactada pel senyor Dato, en Romero Robledo y en Villaverde's fan un pam de morros.

L' altre dia, en plé consell de ministres, ab una mica més s'esbatussan.

—Qué no'm toquin al meu Bosch y Fustegueras!... —criava l'ex-pollo antequerá.

—Que ningú s'atreveixi à dir que lo que afirma en Dato no sigui la veritat pura—exclamava en Villaverde.

Y D. Antón, per calmar à aquell parell de pollastres, va manar que se suspengués aquella discussió.

—No veýeu, infelisos—els hi deya—que si lo que passa aquí traslluix, se'n acaba l'arros?

En Romero Robledo vā retirarse del Consell, dihent qu'estava costipat.

Un rúscó vā dir:

—No es extrany que n'estigui: ls fulls de la Memoria del Sr. Dato, al girarse, han armat una ventolera, que avuy la situació conservadora en pés, no s'entén d'estornudar.

A la Memoria del Sr. Dato ha contestat en Cánovas no volent suspendre al Ajuntament de Madrid.

De manera que ls conservadors han perdut la voluntat, l'enteniment y la memoria.

Datos estadístichs.
Existeixen à Espanya 14,692 escolas y 342,694 tabernas.

Vinttres tabernas per cada escola!

Espanyols: alséu lo got à la salut de las venerandas institucions que després de tants sigles de regir à Espanya, tants graus de cultura y tants graus d'esperit de vi han proporcionat à la nació.

Los camps se van deslindant.
Ara si que pot dirse que cadascú se'n vā ab los seus.
En Nocedal ab los capellans.
En Canalejas ab los soldats.
En Castellar ab los que traballan y contribueixen à las cargas del Estat.
Castellar es partidari del pressupost de la pau.
En Nocedal y'n Canalejas son partidaris del pressupost de la fam.

Son molts los conservadors que per continuar ab l'actual despilfarro, diulen molt formalment que tenen los ulls fixos à l'Africa.

Entenémnos: jà quin punt de l'Africa? à Centa?

En Nocedal, davant dels seus correligionaris del Circul de Sant Jordi, vā dir:

—Solo Dios basta.
Un carli remugava:
—No hagués sigut la policia que li guardava las espaiillas, ja ho hauriam vist si Déu bastava.

Sí ab motiu de la qüestió Bosch, lo govern conservador se'n vā à ca'n Taps, haurà succehit una cosa mol natural.

Ja es sapigut qu'en aquesta temporada del any, aixís que plou al bosch s'hi fan bolets.

En Sagasta ha anat à Palacio y'n ha sortit rident.

Per això sols los fusionistas se mostren molt confiats.

Pero à mi'm sembla que s'equivocan, per alló que diu lo ditxo:

—Las cosas de Palacio van despacio.

Deya molt fresh un conservador:

—Qu' es això de parlar tant del pressupost de la pau! Qualsevol diria que sostinem lo pressupost de la guerra!...

—Si, senyor—li responia un democrata—lo pressupost de la guerra sostenen vostés.

—De quina guerra?

—De la menos gloriosa que pot sostener un govern: de la guerra contra'l pobre contribuyent.

Ans que'l fum del canó que retruny ó del fusell que dispara, es preferible'l fum de la fàbrica que funciona, de la locomotora que atravessa'l espay, y hasta'l fum de la llar que fà bullir'l olla.

Los partidaris acerrius del pressupost de la pau, no gastem més fums que aquests últims.

Los fums de la civilisació y de la prosperitat.

Un pajés desconsolat, com tots los del seu bras, al veures ab lo vi à las botas y sense poderlo vendre, deya:

—No tenim més que un remey: ja que per culpa del govern no podem vendre'l vi, bebémse'l, y quan ens haja pujat al cap, obrém en conseqüència. Los boigs y'ls borratxos devéguades fan bitllas.

—Será cert que ls federrals de La Bisbal, están buscant un nou candidat federal, que vingui à sustituir al Sr. Puig Calzada?

En tot cas ja cal que trihin.
Que no puga dirse que s'ha establert una carrera de viatges de La Bisbal à Filipinas, passant pel Congrés de Madrid.

1. XARADA.—Vi-la-se-ca.
2. MUDANSA-SINONIMIA.—Carr—Cara—Cura.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—Masnou.
4. ROMBO.—

E
P O P
P A R R A
F O R T U N Y
P R U N A
A N A
Y

5. GEROGLÍFICH.—Com menos fias, més bé vas.

Han endavinat totas las solucions los ciutadans S. C. (Pepet delsous), J. Llobet de Belltall, J. Escolà del Vendrell, y Quimet R.; n'ha endavinadas 4 Baltasar, net de ca'n Cabriàs; 3 R. Pascual Clavé, R. Pueyo, Pepito 'l Rayo, P. Giró y B. de V., Martí Bertrull, Emili, Oliime y Toyo Petit; 2 Bernabé Llorens, J. Tobella, J. Serra, y Pascual Buyó; y 1 no més A. Evobsneroll.

XARADA
FESTA MAJOR DE SANTA TOTAL
SOCIETAT LA «primatre»

PROGRAMA

DIA PRIMER: Funció en lo teatro, representantse la comedia en 3 actes

LA tres-tres POLÍTICA
y la pessa castellana, titulada:

CADA dos-hu CON SU TEMA

DIA SEGON: Gran ball en dos envelat de la plassa del hu-hu per la orquestra que dirigeix lo mestre conegut per Noy Tres-hu, estant los jardins li-luminatis ab globos de hu-dos.

Per la Junta directiva, Lo Secretari, PEPET D'ESPLUGAS.

CONVERSA

—Ahont vas, Macari, tan Maco?

—Vaig à veure la xicoteta.

—Quina xicoteta?

—La meva.

—Com se diu?

—Búscaho, que tú mateix ho has dit.

PEP LLISERA.

GEROGLIFICH

BLANCH
D NEGRE
R
eeee
A
+

E. SUNYÉ Y S. LOPEZ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Ramonet de Bta., Un mal creyent, Pepito 'l Rayo, Nitouche del Vendrell, A. Escolà petit, Pepet delsous, P. Giró y B. de V., F. Vallbè, Pau Guerra, J. Ferré y Gendre, R. de Vilafranca, Joan Torné, Nen de sucre, P. G. Bassa de V., J. Snam, F. Karkinyols, D. F., J. Soler de Figueras, R. Carrau, A. Peremarti, J. Sneroll, Un que té gaña, J. Salau, R. Pueyo, Pep Xarraire y J. Reig.—Lo que 'ns envian aquesta setmana no'fá per casa.

Ciutadans Pascual Buyó, Oliime, J. Escolà del Vendrell, Evobsneroll, G. Gali, Un jove prim, J. Pardo B., Mata-sogras, Bernabé Llorens, Isidro Teix, A. Cantijo, Pepet delsous, Emili, Toyo Petit, Ll. Viola y Vergés, Pep-Serra y V., Un mal creyent, J. Bayo, F. A. Misericòrdia, Mulletas, R. Boadella, Una Portento, J. T. y R. y G. Torras.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciutadà J. I. (San Joan las Fonts): Prefeririam que 'ns expliqués la cosa ab claretat y à secas, es à dir, sense comentaris.—J. Oliveras: Publicarem la xarada y la poesia.—Xarau de la coneixença: Los retratos que fà haurfan de ser més complerts. Tal com venen son més perfills, y tampoc està ben equilibrada la proporcio entre 'ls poetas de primera fila y 'ls que no ho son.—Lluís Salvador: Vá be.—F. Sallent: Moltes gràcies.—J. Lloré: No'ns convenia l'intrigulós de vosté, precisament perque ja teníam l' altre.—Pistacho: La poesia resulta prosàica.—M. Bonapasta: La de vosté várbe.—F. Garcia Gladella: Es fluixa.—L. A. Garriga: Enterats y procurarem complaire 'l.—Addressillo: L' article bé: las fotografias débils y grisadas impossible grabarlas.—A. Mestre: Es fluix.—Cintet Barrera y Cargol: Idem.—Amadoc: Lo mateix li dihém.—G. Torres: Tindrém present la séua advertència.—Cantor de Catalunya: Aprofitarém algun cantar, lo demés fluixeja.—J. Montero: Resulta molt llarga la poesia.—Salvador Bonavia: L' idea està hé, pero 'ls versos estan plens de ripis.—Aguilera: Acceptém lo que 'ns envia.—J. Aladern: ¿No podríam enviarne un' altra? La de aquesta setmana es poch garbosa.—J. Manubens Vidal: Aprofitarém molta cosa de lo que 'ns remet.—Relós y Enrac: Es fluix.—Ramonet R.: Tindrém present lo que 'ns revela. Publicarem lo logogrifa.—A. Portabella: Es molt ripis.—M. Baldriñas: Lo trallat de vosté revela bonas disposicions; pero l' article no hi es.—Joseph Llerdua: Aprofitarém molta cosa.

I ESTÀ A PUNT DE SORTIR!

ALMANACH

DE
◆ La CAMPANA DE GRACIA ◆
pera 1893

Plé de text xispejant; plé de dibuixos de punta

Queda oberta la llista dels pedidos pels señors corresponsals.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.

Lo pressupost de la guerra y 'l pressupost de la pau

L' aspiració dels que pegan

L' aspiració dels que pegan